

Begyndelse og maasse beholder det noget længe. Sagens historiske Gangjer jo i Kort-
hed denne. Den Kommission, som nedattes
i 1857 for at tage under Overvejelse, hvad
der kunde gøres for at forandre den tgl.
Anordning eller Resolution af 6te Maj 1850
om Undervisningen i de lærde Skoler, fore-
tog en Lempelse i Fagene. Denne Kommissi-
on udtalte bl. a. for Religionens Vedkom-
mende, at den systematiske Del af dette Fag
kunde maasse nok afsluttes med den daværende
6te Klasse, og Prøven ved den sidste Eks-
amen, Afgangseksamen, skulde saa kun bestaa
i Læsning i det ny Testamente. I den tgl.
Rundtgørelse, som udtom 6te November 1858,
var denne Henstilling ganske vist ikke tagen til
Følge, men der bebudedes en nærmere Bestem-
melse om Religionsfaget som Prøvningsgen-
stand i Skolen. Saa kom der imidlertid i
Slutningen af Halvtredserne og i Begyndel-
sen af Treserne en stærk Bevægelse op igen
for at faa Undervisningsstoffet begrænset;
de mange Adresser og Forestillinger, som i
denne Anledning indjendtes til Ministeriet,
sendte Ministeriet saa igen til Undervis-
ningsinspektøren, og derved henvendte han sig
til Rektorerne om deres Betænkning. I denne
Henvendelse i Juni 1861 skriver Ministeren
blandt andet saaledes om Religionen: Jeg
mener, siger han, at det er udenfor al Tvivl,
at Religionsundervisningen bør fortsættes
uindskrænket gennem alle Klasser, men da
Maalet jo er religiøs Befæstelse, Troslivets
Befæstelse, bør det nu overvejes, om ikke dette
Maal lettere vilde kunne naas, naar man affas-
fede Prøven og kun holdt Eksamen over Ele-
verne til Konfirmationsalderen. Den senere
Undervisning, skriver han saa, vilde det
maasse være rettere at henlægge noget mere
under de kirkelige Myndigheder og lade dem
træffe Bestemmelser derom. I Rektorernes
Svar bliver det ogsaa meget stærkt betonet,
at Religionsundervisningen skulde fortsættes
gennem alle Klasser, og i Modsatning til
Ministerens noget uklare Hentydning til de
kirkelige Myndigheder holdt man paa, at Fa-
get skulde have en fagmæssig Behandling in-
den for Skolens Ramme, blandt andet for ikke
at bryde det planmæssige Samarbejde; selv
under disse Betingelser var der flere Rek-
torer, der udtalte deres stærke Betænte-
ligheder ved at opgive Faget som Prøv-
ningsgenstand ved Afgangseksamen. En-
kelte protesterede derimod, og det samme
gjorde ogsaa Undervisningsinspektøren,
Konferensraad Madvig, og paa en enkelt
Undtagelse nær ogsaa Landets Biskopper, da
Sagen i 1862 var til deres Betænkning. Da
Sagen blev forhandlet i Konfistoriet Maret
efter, 1863, i Anledning af et andet Forslag,

var der ogsaa i Konfistoriet flere Med-
lemmer, der udtalte deres store Betænte-
lighed ved, at Faget ikke længere skulde være
Prøvningsgenstand. Helt anderledes stillede
sig et Udvalg, som var nedsat af det filoso-
fiske og naturvidenskabelig-matematiske Fa-
kultet, og hvis Betænkning ledsagede Kon-
fistoriets Betænkning i 1863, thi Flertallet i
dette Udvalg af det matematisk-naturviden-
skabelige Fakultet erklærede sig bestemt mod,
at der skulde undervises i Religion efter
Konfirmationsalderen, og det antydede, at
det hørte ikke hjemme i Skolen og vilde vel
sagtens kun føre til Partisanisme og Parti-
kampe. Den kongelige Resolution, som ud-
tom Maret efter, den 30te November 1864,
gik en Mellemvej mellem Biskopperne og en
Del Rektorer paa den ene Side og dette her
nævnte Udvalg paa den anden ved at bestemte,
at i Religion skulde der undervises
i alle Klasser, men Faget skulde ikke være
Genstand for Prøve de to sidste Aar. I
Loven af 1ste April 1871 har Udvalgets
Standpunkt derimod faaet fuldt Medhold,
thi i denne Lov blev det nemlig bestemt, at
der kun skal undervises i Religion til Kon-
firmationsalderen, og det er maasse ikke det
mindst mærkelige ved denne forhastede Lov,
der blev jaget igennem i Samlingens sidste
Djeblig, at man saaledes kunde foretage en
saa radikal Forandring i et saa vigtigt Hoved-
fag, uden at der havde været nogen som
helst Forhandling i Tinget, og uden at man
havde nogen som helst yderligere Støtte end
den ældre Betænkning fra det filosofiske
og matematiske Fakultet. Afgørelsen vakte
megen Betyrning i mange Kredse rundt om
Landet, og det ikke alene hos Præsterne og
Lægsfolk, men ogsaa i Skolekredse. Da Ros-
kilde Konvent i 1876 sendte en Henvendelse
til alle Landets Rektorer og større Skole-
bestyrere om denne Sag, svarede 15 af de
17, man havde henvendt sig til, med at er-
klære, at denne Lov var, i alt Fald for Reli-
gionens Vedkommende, et bestemt Misgreb,
som der burde raades Bod paa saa
snart som muligt. Den almindelige Mis-
fornøjelse bevægede da ogsaa den daværende
Kultusminister til i Juni 1879 at udvirke
en kongelig Anordning, ifølge hvilken der
skal undervises i Religion en Time om Ugen
i de to øverste Latinklasser, enten af en af
Lærerne eller af Præsten i vedkommende By.
Men skønt man naturligtvis var Ministeriet
og Rektorerne taknemlig for den Smøde-
kommenhed, som derved blev vist, og som jo
var, hvad det fuldt ud maa erkendes, det
højeste, der kunde bringes ud af det med den
forhaandenstående Lov, saa kunde man dog
ikke ret vel forlange, at man fra Kirkens